

- ۹ - فراهم آوردن اسباب حفريات و جمع اوري اثار کشف شده .
- ۱۰ - چاپ کردن بعضی از نقشه های اثار ملي بارنک و چسباندن آنها به دیوارهای قاع ادارات دولتی ومدارس و باینطريق آگاه نمودن مردم از اهمیت انها .
- ۱۱ - در هر ایالت تأسیس نمود يك موزه و تحصیعن دادن اثار قدیمه هر ایالت عجز خود از .
- ۱۲ - جمع اوري کتابهای که در باره اثار قدیمه ایران اروپائیها نوشته اند و نشر دادن يك مجموعه مخصوص در باره اثار قدیمه .
- براین - طاهر زاده تبریزی

اراده قوی و کامیابی

باقم خباب مهر بان شهر باز معلم مدرسه شهریاری در گرماب
از جله چیزهای که در ترقی هر فرد یا هر ملتی مدخلیت تامه دارد
اراده قوی است . اراده قوی یگانه عاملی است که شخص را در
میان طوفانهای سهمگین رنج و سختی قوه قلب بخشیده و از غوطه ور
شدن در کرداب نومیدی و یاس و امیرهاند و بعبارة اخri هر مانعی
را در زیر پای خود پیمال نموده او را بکوی مشوقه مراد میرساند و
دلداده مقصود را بکف او تسليم مینماید . حقیقت کسی که نخم این
درخت مشمر را در سینه خود کاشت و در پروردگار آن کوشش نمود
پری نخواهد گذشت که آن درخت بالان شده و میوه های لذیذ

روجیخش بار آورده و پروراندۀ خود را از انگریزه مند خواهد ساخت و دو صد چندان زیارات او را جبران خواهد کرد . آری دارندۀ اراده قوی و عزم آهنین در هر کاری که قدم نماید اگر به مواجه با کوه کوه مشکلات هم کردد ولی باز همه وقت بدستیاری این پهلوان زور مند اینها را رد نموده و کوههای مواعظ را فرهاد وار از پیش خود بر خواهد کنند و معموقه ارزو را در بغل خواهد گرفت . برای اینکه شمه از نتایج این موهبت عظمی معلوم گردد نکارندۀ حکایتی که یکی از دانشمندان و تاریخ نویسان بزرگ اروپ موسوم به « اسمیلر ستوئل » در یکی از تألیفات خود (۱) ذکر کرده و مقصودش اثبات قوۀ اراده بوده تحریف مینمایم و در اینجا با اجازه اقایان گرام بیان میکنم :

وقتی حاکمی نوکر ش را طلبیده و نیمکتی که نشیمنکاه خودش بود باو نشان داد و امر کرد که آنرا نزد نجاری برای تعمیر ببرد . نوکر متثال امر اوران خوده و ازرا نزد یکی از نجارهای ماهر برد و در خواست تعمیر آنرا نمود . نجار خواهش اوران بیک ایجاد کفته و مانند کسیک بمقصودی نائل شده باشد فرج و انبساط فوق العاده سراسر وجودش را بگرفت و از همان دقیقه سایر کارهایش را یکسو نماید و توجه خود را برای سخن ان جمع کرد و یکروز کامل با دقت هر چه تمامتر مشغول کار بود و چنان در ساختن و رنگ و روغن زدن ان اهمام

(۱) « سلف هلپ » « امداد خویش » کتابی است که بیان میکند که انسان قادر است خود را بمقامات عالیه صعود دهد و به مقصد نائل گردد

داشت و توجه بکار میبرد که یک دقیقه سر از کار بر نمیداشت و ابداً ملتفت رفت و آمد این و ان نمیشد گوئی طائر روحش در عالم بالا برواز مینمود . خلاصه تأصر اذ را به بهترین وجهی تعمیر و رنگ کرده بشخص موصوف پس فرستاد . پرسش که ناظر اعمال و احوال او بود از آن تغییر حالت که به پدرش دست داده بود و نیز از آنمه دقت و توجه که در باره از نیمکت نموده بود تعجب کرد و تصور نمود که البته باید سببی در کار باشد . بنابر این پس از اینکه پدرش دمی اسود و نفسی براحت کشید تعجب خود را باو افهار داشت و خواهش نمود که سبب از تغییر حال و آنمه رنج و زحمت که برای از کشیده بود برای او بیان کند . پدر قبسمی نموده گفت اری تعجب شما در اینمورد بحال است چرا که از مکنون ضمیر من آگاهی ندارید و اگر خواسته باشید که از سر از آگاه گردید یکدقيقة گوش دهید که شمه از این را برای شما نقل کنم . بدانکه مدت مديدة است که من ارزوی رسیدن مقام حاکمی را در دل خودمی بروزرام و اگر چه در نیل مقصود گرفتار مشکلات قاعده‌هاي میشوم اما یقین دارم که در سایه از فولادی خود به ارزوی خود کامیاب و روی از نیمکت که آنمه زحمت برای از کشیدم خواهم نشست پس حالا شما میفهمید که آنمه زحمت در حقیقت برای خودم بود نه برای غیر . و از قراریکه گوینده این حکایت در بیان میکند - خیل استنباط میشود که بالآخره از نجار به مقصود خویش نائل و روی همان نیمکت جلوس نمود .

اگر درست فکر کنیم می بینیم که بیغمیران بزرگوار که جهان را

از لوث ناباکی و ناباکان باک و جهانیان را از کجر وی جدا و برآه یکتا
شناختی و خدا پرستی پویا ساخته بدستیاری همین حربه بوده است.
بلی با عزم اهنین دست بدست یکدیگر داده و هزار گونه سختی و
بلا را بجان خردند و طوفانهای سختی و تندبادهای بدبنختی را نسیمی
ملائم انگاشتند تا اینکه عاقبت آتش بخرون کفر و جهل زدند و عالمیان
را مطیع اوامر نور افشار خود نمودند ۱ افرین برروان باک و مرجعا بر
عزم راسخشان. اگر بکنه فرمایشات انها بی پیرام می بینیم که تمام انها
مردم را بداعتن چنین صفت فرخنده که ضامن کامیابی است فرمان
داده اند چنانکه پیغمبر ایرانیان قدیم اشویزدشت در مسئله جهاد با
اهریمن و مبارزه با اهریعنان مودم را به پایداری و ثبات قدم تشویق
مینماید و چنین میفرماید: با اهریمن و اهریعنات مردانه بجنگید و
دغدغه بخاطر راه ندهید که بالاخره علم کامیابی را بردوش خواهید
گرفت.

در سایه اراده قوی است که یکنفر حقیقت گو و حقیقت بین
قلم در دست گرفته و بوسیله روزنامه یا مجله که تاینده افکار عالیه او
است با عزم تزویل تا پذیری دن افای عیوب و مفاسد اخلاق قوم
خود و اظهار دردهای اصلی وجهات اخحطاط و تنزل وطن خود خامه
رانی نموده و همومنانش را از پرتکاه هلاکت و بدبنختی وارهانیده و
با شاهراه ترقی و سعادت هدایت میکند و در این راه خطرناک مشقات
و سختیهای طاقت فرسائی را که متوجه او میشود بگذاشت این قوه رد
نموده و خارهای موائع را در زیر پای خویش پرینان انگاشته و در
روی اذ با نشاطی سر شمار این راه باریک را میمیاید و تا آخرین نفس

از نشر حقانیت کوتاهی نخواهد کرد و هر وقت که از سرزنشها و حق نشناشیهای هموطنان خویش افسردگی و دلسردی شهرستان وجودش را مسخر میکند و از بیمودن این راه دور و دراز و بر خطر خسته میشود آن فرشته^۱ غیبی اراده قوی و آن مشوق حقیق تازیانه^۲ تشویق را بحرکت اورده و او را از پا بعقب کشیدن و دست از وظیفه مقدس خود بر داشتن باز داشته و قلبش را تسکین میدهد و کلات ذیل را بگوش او میخواند و بدینوسیله آب امید بر آتش نومیدی میریزد و نار^۳ آن را فرو می نشاند :

ای دوست حقیق من اگر چه این راه طویل و خطرناک است ولی هر راهی را پایانی و هر سختی را راحتی در عقب است . غبار خستک را از چهره نورانیت پاک کن و قدمهای بلند بردار که در انتهای این راه گنجهای بسیار مکنوز است و معشوقه^۴ مراد تو در آنجا غنوده است و اگر خود را بدانجا رسانی ان گنجهای گوانها را بچنگ و دلدار ارزو را بدست خواهی اورد و بدانکه بی رنج گنج میسر غی شود و بی جان فشانی وصال حاصل نمیگردد امیباش به جدوجهد در کار — دامان طلب ز دست مگذار — هر چیز که دل بدان گراید — گرجهد کنی بدست آید . این میشود که آن حقیقت گو دو مرتبه دل گرم شده با عشق بیش از بیش به حمل خویش ادامه داده بلکه از روز اول قدمهایش را بلند تر و بلوک خامه اش را تیز تر مینماید .

آری جهانگیران بزرگ و کشور کشایان سترک بوسیله^۵ همین حربه تو انتند که ائمه فتوحات و اعمال خارق العاده را که صفحات ناخن عالم را ارایش داده حاصل کنند .

کمال پاشای ترک به همک عزم فولادین خود از جهل و تعصب بیجا
را که ساها در صفحه "ترک ماتند ایران بدخت حکمفرمایی میکرد بر
انداخت و وسائط ترقی اروپ را اختیار نمود و ان رکان شیرازه
کسیخته را حیاتی تازه بخشید. جدو جهد و جانبازی جوانان قوی
الاراده ترکیه آن سر زمین را از لوث خرافات و موهمات زدود نوک
قلمهای آتشین دانایان و نویسندهای ترک پرده های تو در توی جهل
را از هم گسیخت.

از پرتو اراده قوی امیر امان الله خان اعلیحضرت افغانستان ملت
افغان از ترقی را که امروز مشاهده میکنیم حاصل کرد.

بر جسته ترین افتخارات ایرانیان قدیم این است که بیش از سایر
ملل اراده اهنین را در سینه خود پرورش میدادند و هواهه برای
ترقی وطن و ترویج مذهب و مقاصد پاک دیگر این قوه را که سر لوحه
دفتر ظفر و کامیابی است رهبر خود قرار میدادند و بالاخره خود را
مقصود نائل میساختند. این است که اعمالشان زینت بخش تواریخ
شرق و غرب است و جهان را بتحیر و ستایش واداشته و از در و
دیوار صدای احسنت و افرين بلند است. اری سلحشوران و جوانان
ایران قدیم برای استقلال وطن خویشان و بر انداختن دشمنان وطن
و دین خود قد مردانگی علم نموده و سر خود را در کف گرفته در
میدان میارزه با دشمنان واهرینان حاضر میشدند. ایرانیان قدیم چنان
در رای خود ثابت بوده اند که هیچ چیز غنیتوانسته است امها را از
عمل مانع شود چنانکه یکی از پادشاهان مشهور موسوم به خشایارشا
«کزرس» در وقتیکه میخواست بخاک یونان لشکر کشی نماید حکم
کرده بود که در تنگه اسلامبول بی بسانند که از روی اذ با اردوی

خود بگذرد. اتفاقاً ان پل بواسطه طوفان شدیدی خراب گردید
خشایارشا امر فرمود تا امواج دریارا سیصد تازیانه زدند و امر کرد پل
دیگری از نو ساختند و از روی آن با لشکر خویش گذشت و بدین
طریق عزم خود را حتی به ابهای دریا نشان داد.

اگرچه بعد از استیلای عرب بر عجم آن اتش فرخنده مانند
صفات دیگر ایرانیان را بخوشی گذاشت و گرد نیستی چهره اش را
فراگرفت ولی باز موجودیت خود را نگاهداشته و در هر عصر و
زمان مادر وطن اشخاص بزرگ بوجود ادرده ثابت کرده است که این
روح هنوز زنده است و نخواهد مرد. نانکه در خلافت عباسیان
یکنفر ایرانی حقیق موسوم بیعقوب قدم در عرصه وجود گذاشت و
تا اندازه ایران را از تحت تسلط عرب بیرون اورد و چنین ثابت کرد
که روح ایرانی زنده جاویداست و مانند نادر افسار که در سایه عزم
ثابت خویش خود را بمقام پادشاهی رسانید و یاغیان و طاغیانی که در
زمان شاه سلطان حسین بنای سرکشی را گذاشته بودند منکوب و
مخذول نمود و روس و عثمانی را که طامعه شان بحر کت امده بود و دیده
علم بخاک ایران دوخته بودند بر جای خود نشانید و مختصر ما را
نژد اجانب رو سفید کرد.

در موقعیکه روسها در سواحل بحر خزر تجاوز نموده بودند آن
مظہر اراده قوی پیغام به سردار روس فرستاد که قشون خود را از
خاک ایران بیرون بر و الا حکم میکنم که لشکریان تو را مانند خس و
خاشاک باجاروب بدرباریزند این بود که سردار روس قشون خود را از
ایران بیرون برد.

مادر ثانی اعلیحضرت رضا شاه پهلوی در پرتو عزم آهنین خود
زمام امور را بکف گرفته و استقلال ایران را که بعوئی اوینخته بود
حکم غوده خائین را به دار فنا آوینخت و ایوان را امنیت بخشید.
مختصر کرد انچه را که دیدیم و خواهد کرد انچه را که بعد از این
خواهیم دید.

اینها مختصری بود از فوائد داشتن عزم قوی واردۀ تزلزل ناپذیر
و مقصود از نگارش این سطور این بود که پرده عبرتی در جلو انتظار
جوانان ایران گذاشته شود.

ایرانیان قدیم چنانکه ذکر شد مقصد پاکی را هدف امال قرار
میدادند و در انجام آن سختی را بر خود هموار می‌مودند و پروانه
وار از سوختن پر و بال خویش بالش نداشتند این بود که در اذ زمان
ایران مهد تمدن و علم و منبع شرافت و جلال بود ایرانیان امروزی
بواسطهٔ جن ونداشتن عزم راسخ و ثبات قدم در هیچ کاری که ترقی
وطن و خودشان در آن است گام نمی‌گذارند و اگر گاه گاه
بال نفر از سختی که در آن نفوذه و راست بتنگ امده در راهی قدم
می‌بگرد تصادف با جزئی اشکال و سختی با عقب گذاشته دست از
کار نمی‌کشد. از گرگ پرسیدند که سبب اینکه روزها در ابادی قدم
نمی‌گذاری و در مغاره‌ها و کوهها متواری و پنهانی چیست؟ جواب
داد از اعمال شب است اگر از ما پرسند که چرا در بدینختی کنونی
دچارم باید سر خجلت بزیر افکنده جواب دهیم از اعمال سوء و غفلت
و تنبیلی ماند است.

راههایی که ضامن ترقی ایران و نشان دهنده جادهٔ تیکبختی است

عبارات از ترویج معارف ، تهذیب اخلاق جامعه ، دریدن بردۀ اوهام ،
شکستن سدهای ترقی و غیره است که دانایان در هر زمینه شرحهای
مبسوطی نگاشته و لازم بتکرار نیست .

جوانان ایران امروز روز آن نیست که هر همی را حواله به قضا
وقدر نموده خوشحال باشیم بافتخار اینکه اجداد ما کیان بودند و چهار
گردند . امروز بازار داشتم کساد و بازار دارم رواج است
باید انچه را که داشته ایم بدست آریم نه اینکه تنها خوشدل باشیم که
در زمان قدیم شوکت داشته ایم . مقدرات ملت یعنی پستی و ترقی آن
بدست خود ما است اگر امروز قدمی در راه ترقی خود برنداریم در
حکمه انسانیت محاکوم خواهیم بود و نیز از نوزاد ما را لعن خواهند
فرستاد که همیچ کار نکردیم و رفتیم .

چه حاجت در این کار کفتن بسی

که حرف بس ار کار بندد کسی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مهربان شهبان معلم هدرسه شهریاری در کرمان